

**NÁŠ
MEČÍKÁŘ**

15/1973

**VYDÁVÁ ODBOR
MEČÍKÁŘŮ
PŘI OV ČSOZS
V NOVÉM JIČÍNĚ**

N á š m e č í k á ř

Březen 1973

Obsah : Výstavy mečíků v Moskvě v r. 1971.
Jak má vypadat "krásný" mečík.
Problémy s ochranou gladiolů.
Jak žijete u vás.
Organizační zprávy.

Pro vlastní potřebu svých členů vydává zájmový odbor mečíkářů při OV ČOZS v Novém Jičíně.

Vydáno v souladu se směrnicemi Ústředního výboru ČOZS v Praze pro vydávání tiskovin Českým ovocnářským a zahrádkářským svazem a jeho organizačními složkami ze dne 26. února 1972.

A.N.Gromov:

Výstavy mečíků v Moskvě v r. 1971.

Překlad článku A.N.Gromova (pracovníka Perlovské šlechtitelské stanice v Moskevské oblasti), uveřejněného v Bulletinu NAGC, č. 110.

Článek uveřejníme na pokračování.

Mečíky jsou jednou z nejpoblárnějších květin druhé poloviny léta v Sovětském svazu. Sorty se pěstují téměř všude, dokonce i za polárním kruhem (samozřejmě ve sklenících). Když jsou mečíky v květu, jejich důstojný vzhled nemohou ohrozit ani růže - královny květin, ani karafiáty - primadony záhonů.

Moderní sorty mečíků (zejména formou a strukturou květů i celých klasů) možno pokládati za perfektní a jejich moderní vzhled zůstává nezměněn, podobně jako je tomu u pánského obleku s dlouhými kalhotami, které mají nažehlené puky a jen stěží podléhají změnám po čas téměř tří čtvrtin našeho století navzdory různým rozmarům módy.

Někdo může říci, co však s vůní !? Ale zda mečíky musí doopravdy mít vůni? Vždyť to je nadbytečná a nepřirozená vlastnost pro ně! (Jenom podle A.Gromova - Pozn.překl.) Mečíky jsou "gentleman" a nechtějí přece ohrožovat privilegie "dam". Každým rokem úžasné množství lidí sadí tuto skvělou květinu na celém širém světě.

Průkopnické sorty sovětských mečíků, které byly všeobecně popsány a byly základem pro hromadné rozšíření po sovětské krajině, byly pěstovány na kavkazských březích Černého moře v botanické zahradě v Suchumi a ve státní pěstitelské stanici "Južnyje kultury", pod vedením A.V.Alferova, známého specialisty pro hlíznaté kulturní rostliny.

Pokračování příště.

Překládá: Ing.Adamovič

Jak má vypadat "krásný" mečík.

Mluvit o tomto tématu je velmi ožehavé. Každému z nás se může líbit něco jiného, každý z nás může mít na k r á s u jiný názor.

Jistě jste si se zájmem přečetli v zářijovém čísle našeho časopisu překlad článku Dr.J.J.Eppiga a mnozí s ním souhlasíte. Kdo měl možnost sledovat v Bulletinu zprávy o výstavách v USA, často se divil, jak ta nebo ona odrůda mohla získat vítěznou cenu, když se mnohým u nás vůbec nelíbí. Nebo proč odrůdy, které u nás obdivujeme, žádné ocenění na amerických výstavách nezískají.

Máme snad jiné oči pro krásu než za oceánem? Jistě že ne. Musíme si však uvědomit, že posuzování k r á s y je především psychologický projev každého jednotlivce.

Těžko si dovedu představit posuzovací komisi s trochu temperamentnějšími pány při určování vítěze na výstavě, kdyby se řídili mojí předešlou úvahou o k r á s e . Snad to bude trochu přehnané, ale mohlo by se stát, že vážená komise by se změnila v boxerský ring.

Myslím si tedy, že tato individuální nejednotnost názoru na k r á s u si vynutila souhrn posuzovacích znaků, chcete-li ukazatelů, které mají za úkol sjednotit a vést členy komise při hodnocení exponátů.

Nebudu tady rozebírat kriteria, o kterých se již dříve v našem časopise psalo.

Tedy jinými slovy byla zde vytvořena určitá šablona pro k r á s u . Pak by se ale mohlo říci, že takové posuzování zavání šablonovitostí. Něco pravdy na tom asi bude. Jde vůbec k r á s u vměstnat do nějakých norem? Dle mého názoru nejde, ač to hned vyvrátím, vezmeme-li v úvahu třeba volby královen krásy ve světě. Hned narazíme na normy rozměrů hrudi, pasu, boků a podobně. Tedy na precizní souměrnosti vzrůstu té či oné miss.

Tedy souměrnost vzrůstu je k r á s a , ale co pak říci na to, že mnozí z nás budou daleko více obdivovat pokřivenou borovicí než krásně urostlou jedli. Tedy začarovaný kruh ? Snad.

Co má při posuzování k r á s y důležitou roli. Je to především barva. Každý z nás má větší nebo menší vztah k určitým barvám. Co je důležitější při posuzování, tvar nebo barva? Pravděpodobně obojí. Já osobně se více klaním především^k barvě jako prvnímu činiteli, aby se mi gladiol líbil méně nebo více. Za tvar nepovažuji zvlnění gladiolu, které téměř všichni zbožňujeme. Klasický tvar, to je vzrůst, nákvět, precizní souměrnost květenství i čistota barvy, to jsou vlastně hlavní ukazatele při posuzování exponátů na výstavách v USA. Zde je však nutno dodat, že převážná část šampionů amerických výstav neoplývá přitažlivými barvami i když jsou vzrůstově perfektní a neoplývají pěkným zvlněním. A zde jsme vlastně u kořene, v čem se rozcházíme, barva a zvlnění. My, nebo lépe řečeno, já, bych byl ochoten slevit značně z preciznosti nákvětu, jen kdyby zde byly líbivé barvy a krásné zvlnění. Jde tedy k r á s n é nějak rozlišovat a dělit? Určitě ano. Přece k r á s n é může být svým způsobem i ošklivé.

I my na výstavách se snažíme hodnotit exponáty podle amerických norem a mělo by se toto stát ustáleným zvykem. Na druhé straně však vím, že ne vždy je tady naprostý souhlas s oceněním exponátů. Posuzovatelé nejsou však jen vystavovatelé a velmi malá část návštěvníků, která zná a má určité znalosti, ale také velká většina návštěvníků.

Tak jak potom z toho začarovaného kruhu ven, aby obě strany byly uspokojeny. Určité východisko by zde bylo. Rozdělit posuzování gladiolu na dokonalé a k r á s n é . Důvod zcela prostý. Dokonalý gladiol nemusí být totiž krásný, alespoň pro mnohé z nás a naopak k r á s n ý nemusí být vůbec dokonalý.

Pro dokonalé využít všech příslušných norem při posuzování. A pro krásné myslím všechno to, co většinou nemají gladioly dokonalé. Například voskové květenství, krásné zvlnění, zvláštní tvar a podobně. Z toho by tedy vyplývalo, že bychom se mohli pokusit na některé příští výstavě hodnotit gladioly jako nejdokonalejší a n e j k r á s n ě j š í .

Je to jen moje úvaha, ani ne návrh, ale určitě o něm by bylo možno diskutovat. Ale přesto si myslím, že při naší mentalitě při posuzování k r á s y by nám tento návrh mohl dobře vyhovovat.

Hajduček Arnošt, Místek

Problémy s ochranou gladiolů

Se čtenáři Našeho mečíkáře se chci rozdělit o zkušenosti při ochraně gladiolů proti některým škodlivým činitelům.

Asi před 3 roky se u mne v porostu vlivem sucha a špatné ochrany rozmnožila třásněnka mečíková /*Taeniothrips simplex*/. Dalo mi hodně práce, než jsem se s tímto škůdcem vypořádal. Jak známo, třásněnka je asi 1 mm dlouhý hmyz, černé barvy, který škodí sáním na listech, květech a hlavně na hlízách i při uskladnění. Na hlízách jsou patrné hlavně pod slupkou ostrůvky tmavší barvy po sání.

Ochrana proti tomuto škůdci spočívá při vegetaci v postřiku organofosfáty, které je nutno asi v třítýdenních intervalech opakovat. Jako nejlepší se mi osvědčil výrobek švýcarské firmy Sandoz Anthio^{x/} (účinná látka 25 % formothion). Přípravek je jedovatý a používá se v koncentraci 0,15%. Dalším dostupným přípravkem je Metation E-50, výrobek CHZJD Bratislava. Používá se rovněž postřiku za vegetace před květem v koncentraci 0,1 - 0,2 % (t.j. 1-2 ml na 1 litr vody).

Před uložením hlíz přes zimu je nutno místnost "vydesinfikovat" vykouřením tabletami Dymogam. Musím připomenout, že jsem do té doby třásněnku neznal a že dovede udělat škodu snad jako houbové choroby.

Ještě něco k přípravku Benlate. Tento selektivní /výběrový/ přípravek označovaný jako zázrak amerického původu má skutečně velmi výborné účinky zvláště při moření proti některým houbovým chorobám. Je neúčinný podle mých zkušeností proti bakteriální hnilobě /*Pseudomonas marginata*/ avšak proti fuzariose a botrytidě je skutečně účinný. Je to zatím jen krátké vyzkoušení, po delší době jistě budeme chytřejší. Při moření se používá koncentrace 0,20% vod.roztok /emulze/ a moří se po dobu 20-30 minut. Přípravek Citowet 0,025 % zlepšuje přilnavost Benlate a zvláště při postřiku na list.

Rovněž postřik 0,05 % Benlate v kombinaci 0,2 % Dithane M 45 je během vegetace účinný použit preventivně a pak asi po 3 týdnech opakován.

Nevýhodou je poměrně vysoká maloobchodní cena Benlate 235,-Kčs, ovšem při výše uvedených nízkých koncentracích se

se nejeví tak vysoká. V této souvislosti chci připomenout, že Maďarsko má tento přípravek vyrábět pod názvem Fundazcl v licenci a tento má k nám být již letos dovážen. Snad jeho cena potom bude nižší.

Závěrem chci upozornit na jedovatost přípravků některých více, jiných méně a současně na uvážené používání. Jistě každý již něco četl o různých zplodinách a jedech, které se kumulují v půdě, ve vodě, ukládají do lidských orgánů. Nechtějme proto za každou cenu mít 100% zdravé hlízy (což se asi málokomu podaří). Tolik ve stručnosti.

Jan Č á p , Tábor - Klokoty

---

x/ Pozn.redakce
Podle zkušenosti některých pěstitelů může Anthio způsobit u některých citlivějších odrůd popálení listu.

Jak žijete u vás.

Minulý rok byl pro nás velmi špatný. Počasí nám vůbec neprálo a způsobilo dosti smutku i předsevzetí - mečíky již pěstovat nebudu. Tyto závazky se však vesměs nedodržují. Kdo jednou propadl jejich kráse, těžko se z těchto tenat dostává. Je to jako droga, ale lidskému zdraví neškodná, ba naopak velmi prospěšná a to nejen nám, ale i jiným. Oč nám však jde.

Dostáváme od vás málo zpráv zda u vás nebo ve vašem okolí proběhly výstavy a jiné akce. Zda jste se zúčastnili těchto akcí, jak výstavy proběhly a jaký měly ohlas u návštěvníků. Zda proběhlo na výstavě hodnocení, kdo a které odrůdy si odnesly palmu vítězství.

Nebyl jste to náhodou Vy, příteli? Tak se nám pochlubte ať se to dozví i jiní prostřednictvím našeho zpravodaje.

Byla-li u vás výstava bez hodnocení i tak vaši zprávu uvítáme. Pro příště byste se však měli zasadit, aby takové hodnocení na výstavách probíhalo. Je to tak správné a i svým způsobem vzrušující jak pro vystavovatele tak i pro návštěvníky.

Tak nezapomeňte a napište, ale nejen o výstavách. Stránky našeho zpravodaje jsou otevřeny všem našim členům - na to byste neměli zapomínat.

Arnoš Hajduček, Místek

Organizační zprávy:

V jakém složení pracuje výbor zájmového odboru mečíkářů.

Předseda: Pítr Jan, Mořkov 102, okr. Nový Jičín

Jednatel: Hanzelka Rudolf, Libhošť 330, okr. Nový Jičín

Pokladník: Mužík Viktor, pokladník OV ČOZS Nový Jičín

Odb. referent: RNDr. Rýznar Leonard, Gottwaldova 827, Hulín,
okr. Kroměříž

Ref. pro sekci šlecht. amatérů: Ing. Adamovič Igor, Suhvezda 10,
Bratislava

Kronikář: Borovský Karel, Libhošť 238, okr. Nový Jičín

Předseda ref. rady: Hajduček Arnošt, Palackého 129, Místek

Členové výboru: Staňa Jan, Horní 108, Frenštát p.R., okr. N. Jičín

Bajar Václav, Smetanova 21, Valašské Meziříčí
okr. Vsetín

Členové red. rady: Hruška Jaroslav, Zašová 403, okr. Vsetín

Borovský Karel, Libhošť 238, okr. Nový Jičín

Alinče Václav, Domov důchodců, Nový Jičín

Vážení přátelé!

Jak jistě již všichni víte, byla počínaje dnem 1.1.1973 zavedena poštovní směrovací čísla, která jsou občané povinni uvádět ve všech poštovních zásilkách. Prosíme proto ty členy, kteří nemají v místě bydliště poštovní úřad, aby nám sdělili v zájmu plynulého doručování zpravodaje poštovní směrovací číslo pošty, která jim doručuje poštovní zásilky.

Pro úplnost uvádíme naše směrovací čísla:

- 1/ Český ovocnářský a zahrádkářský svaz, odbor mečíkářů,
Nový Jičín, Janáčkovy sady 8 Pošt. sm. čís. 741 01
- 2/ Pítr Jan, Mořkov 102, okr. Nový Jičín
předseda odboru Pošt. sm. čís. 742 72
- 3/ Hruška Jaroslav, Zašová 403, okr. Vsetín
příspěvky pro N.M. Pošt. sm. čís. 756 51

Upozornění čtenářům:

Redakční rada prosí všechny čtenáře, aby své příspěvky pro Zpravodaj Náš mečíkář, zasílali na adresu:

Jaroslav Hruška, Zašová 403, okr. Vsetín Pošt. směr. č. 756 51